

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 kwietnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Włodzimierz Wróbel (sprawozdawca)

Protokolant Agnieszka Niewiadomska

w sprawie **K. H.**

skazanego z art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r.

o przeciwdziałaniu narkomanii

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 10 kwietnia 2024 r.,

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Pawła Blachowskiego,

kasacji wniesionej przez obrońcę

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 28 lutego 2023 r., sygn. akt II AKa 351/22,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 7 września 2022 r., sygn. akt IV K 414/21,

**1. na podstawie art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 536 k.p.k.
uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Apelacyjnemu w Lublinie do ponownego rozpoznania w
postępowaniu odwoławczym;**

**2. kosztami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb
Państwa.**

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Lublinie z dnia 7 września 2022 r. (sygn. akt IV K 414/21) K. H. został uznany winnym czynów z art. 258 § 3 k.k., z art. 55 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. i art. 65 § 1 k.k., z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 p 1 k.k., za które wymierzono mu karę łączną 5 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 lutego 2023 r. (sygn. akt II AKa 351/22) utrzymano w mocy wyrok w odniesieniu do oskarżonego (dokonano w opisie jednego czynu nieznacznych korekt).

Od powyższego prawomocnego orzeczenia kasację wniósł obrońca skazanego, zarzucając wyrokowi *„rażące naruszenie przepisów prawa mające istotny wpływ na treść zapadłego orzeczenia, a to: art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. oraz art. 366 § 1 k.p.k. polegające na:*

a. fragmentarycznym i powierzchownym rozpatrzeniu zarzutów apelacji obrońcy dotyczących naruszenia art. 7 k.p.k. poprzez, zaniechania odniesienia się do nielogicznej i niespójnej analizy zeznań współoskarżonych J. K. oraz M. W. w toku postępowania i w konsekwencji uznanie tychże za wiarygodne,

b. pominięciu podniesionej w apelacji argumentacji co do konieczności zachowania szczególnej wnikliwości przy ocenie dowodów z wyjaśnień współoskarżonych M. W. i J. K. , z uwagi na fakt, że obaj skorzystali z dobrodziejstwa art. 60 § 3 kk, pomimo takiego obowiązku wynikającego z cytowanych orzeczeń Sądu Najwyższego na ostatniej stronie apelacji,

c. zupełnie nietrafnej argumentacji Sądu II instancji, jakoby świadkowie M. S. i P. S., nie były zaangażowane w przemyt i nie dysponują żadną konkretną wiedzą na jego temat.”

Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego Wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie w części dotyczącej skazanego K. H. i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi II instancji w tym zakresie.

Prokurator wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z urzędu stwierdzono w sprawie zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2) k.p.k., tj. nienależytej obsady Sądu odwoławczego.

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela w pełni rozważania dotyczące zagadnień związanych z prawnomiędzynarodowym oraz konstytucyjnym kontekstem ocen niezależności sądów, w skład których wchodzi osoby powołane na urząd sędziego w oparciu o rekomendację Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.3), zawarte w uzasadnieniu wyroku w sprawie III KK 185/23. Wobec kompleksowego ujęcia problemu w tym orzeczeniu, a także szeregu innych, nie ma potrzeby rekapitulowania całości argumentacji prawnej. Podkreślić należy jednak, że obszernego orzecznictwa polskiego Sądu Najwyższego, a także Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wynika, że problem niezależności i właściwej kompozycji sądów, w składzie których zasiadają osoby przedstawione do powołania na stanowisko sędziego Prezydentowi RP przez Krajową Radę Sądownictwa ukształtowaną w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2018.3) ma charakter systemowy.

Zagadnienie to nabiera dodatkowego wymiaru w przypadku tych sędziów, którzy nie tylko uczestniczyli w bezprawnej procedurze przez niekonstytucyjnym organem jakim jest wspomniana Rada, ale ponadto przyjmowali stanowiska z rąk Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego i swoimi działaniami w pełnym zakresie popierali te wszelkie decyzje czy zmiany, które następnie były jednoznacznie uznawane przez sądy międzynarodowe za naruszające gwarancje prawa do niezależnego sądu ustanowionego ustawą. Ich kariery w strukturze

sądownictwa powszechnego, czy też nawet i Sądu Najwyższego były nietypowe, o tyle, że awanse do sądów wyższych instancji lub na stanowiska funkcyjne miały bezprecedensowo szybki charakter.

Przypomnieć należy, że w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., w sprawie I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22) zaakcentowano kluczową dla procesu nominacyjnego okoliczność, tj. że Krajowa Rada Sądownictwa ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1.

W uchwale tej zaakcentowano także, należy mieć na względzie stopniowalność kryteriów doboru do sądów różnego rzędu, gdyż surowsze są wymagania w stosunku do sędziów ubiegających się o awans do sądów, które znajdują się wyżej w strukturze sądownictwa, co prowadzi to konieczności oceny w ramach testu niezawisłości konkretnego sędziego takich okoliczności, jak - równoczesność (lub zbliżony czas) uruchomienia drogi awansowej z objęciem ważnego stanowiska w administracji sądowej w drodze arbitralnej decyzji Ministra Sprawiedliwości, utajnienie obrad KRS w zakresie danej kandydatury, jednoznacznie negatywna opinia zgromadzenia ogólnego sędziów, porównanie osiągnięć zawodowych kandydata z doświadczeniem zawodowym i poparciem środowiska dla kontrkandydatów oraz to, czy kandydat w ogóle miał kontrkandydata do awansu, czy też był jedyną osobą, która wzięła udział w danym konkursie.

Tak też należy ocenić karierę sędziego T. B.. W czasie, gdy Minister Sprawiedliwości w drodze stosownej nowelizacji ustawy Prawo o ustroju sądów powszechnych zapewnił sobie narzędzia prawne pozwalające na zupełnie arbitralne, masowe usuwanie ze stanowisk prezesów i wiceprezesów sądów (powszechnie już wówczas określane w dyskusji publicznej jako „wymiana kadr”, „przejmowanie sądów”) sędzia T. B. przyjął powołanie na stanowisko wiceprezesa Sądu Okręgowego w Z. (decyzja Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2016 r. [...]). Został także powołany przez Ministra Sprawiedliwości do Zespołu do monitorowania

stosowania Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (zarządzenie z dnia 24 listopada 2016 r.)

Dwa lata później Prezes Sądu Okręgowego w Z. powierzył mu funkcję Przewodniczącego II Wydziału Karnego tego Sądu na okres odpowiadający kadencji Wiceprezesa, za czym poszło zwiększenie uposażenia z uwagi na pełnienie w jednym sądzie dwóch funkcji (decyzja z dnia 7 lutego 2018 r. [...]). Jak wynika z dokumentów zgromadzonych przez Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie, a także z dostępnej w domenie publicznej uchwały nr [...] Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 21 września 2021 r. w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie, ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2021 r., poz. 312, sędziego T. B. był wielokrotnie delegowany przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Lublinie do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie, w dniach: 28 lutego, 14 i 28 marca, 11 i 25 kwietnia, 9 i 23 maja, 6 i 13 czerwca, 4 i 18 lipca, 26 września, 3 i 24 października 2019 r. Od 3 lutego 2021 r. został delegowany do orzekania w tym Sądzie do 2 lutego 2022 r. przez Ministra Sprawiedliwości.

Wspomnianą uchwałą KRS sędziego T. B. został rekomendowany Prezydentowi RP na stanowisko sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Lublinie. Był jedynym kandydatem, więc nie jest możliwa analiza porównawcza jego kompetencji. Prezydent RP powołał go w marcu 2022 r.

Kolejną istotną okolicznością, która wpływa na odbiór postawy sędziego T. B., jest ta, że udzielił poparcia sędziemu Z. Ł. do sędziowskiej części zreformowanej KRS ([https://www.sejm.gov.pl/KRS/\[...\].pdf](https://www.sejm.gov.pl/KRS/[...].pdf)). W obliczu ówczesnego bojkotu środowiska sędziowskiego zmian mających na celu podporządkowanie Rady politykom, poparcie kandydata stanowi jasny i niebudzący wątpliwości wyraz poparcia dla kierunku reform, jakie przygotowała ówczesnie rządząca większość parlamentarna.

Wszystkie te okoliczności wskazują na brak niezbędnej niezależności i bezstronności tego sędziego wobec władzy wykonawczej, co narusza prawo strony (skazanego) do sądu, zgodnie z art. 45 ust. 1 Konstytucji oraz art. 6 ust. 1 Konwencji.

Wobec powyższego należało orzec jak w sentencji.

[J.J.]

r.g.

Marek Pietruszyński Michał Laskowski Włodzimierz Wróbel